

Charakteristiky kandidátov na udelenie verejného ocenenia „Ceny Košického samosprávneho kraja“

Verejné ocenenie „Cena Košického samosprávneho kraja“ udeľuje Zastupiteľstvo Košického samosprávneho kraja podľa Zásad a postupu pre udeľovanie verejných ocenení Košického samosprávneho kraja v znení neskorších dodatkov jedenkrát ročne piatim osobnostiam a kolektívom alebo právnickým osobám za osobitný prínos pre rozvoj Košického samosprávneho kraja, za činy statočnosti, ľudskosti a hrdinstva, za vynikajúce tvorivé činy a výsledky dosiahnuté v humanitárnej, cirkevnej, kultúrnej a umeleckej, publicistickej, verejnoprospešnej, podnikateľskej, technickej a športovej činnosti. Oznámenie o možnosti predkladania návrhov na udelenie ocenenia pre kolektívy a jednotlivcov bolo z úrovne predsedu Košického samosprávneho kraja zaslané všetkým obciam a mestám v Košickom kraji dňa 21. apríla 2015 a zverejnené na webovej stránke s termínom predkladania návrhov do 30. septembra 2015. V uvedenom období bolo Úradu Košického samosprávneho kraja doručených spolu 28 návrhov. V súlade s Čl. 5 ods. 1 vyššie uvedených zásad dňa 15. októbra 2015 zasadala na ten účel zriadená Komisia Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja zložená z predsedov poslaneckých klubov a predsedov komisií zastupiteľstva, ktorá posúdila došlé návrhy a zastupiteľstvu odporučila udeliť Cenu Košického samosprávneho kraja v roku 2015 týmto jednotlivcom a kolektívom:

1. Dr. Juraj Beňa, riaditeľ DSS Domovina, n. o., Žehra - Hodkovce
2. JUDr. Ing. Jozef Konkoly, starosta obce Kechnec
3. Mgr. Monika Smolková, poslankyňa Európskeho parlamentu
4. Štátne divadlo Košice
5. Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a. s.

1. Dr. Juraj Beňa, riaditeľ DSS Domovina, n. o., Žehra - Hodkovce

Juraj Beňa pôsobí vo funkcii riaditeľa v Domovine, n. o. - Domove sociálnych služieb Žehra Hodkovce od 1. novembra 2006. Ako riaditeľ tohto zariadenia dosiahol mimoriadne úspechy pri integrácii prijímateľov sociálnych služieb do sociálneho prostredia. Areál o výmere 12 hektárov bol značne zanedbaný. Spoločnými silami s prijímateľmi sociálnych služieb, zamestnancami a dobrovoľníkmi sa podarilo obnoviť francúzsky park, anglickú záhradu, revitalizovať parky v areáli na relaxačné zóny pre prijímateľov sociálnych služieb. Prijímatelia sociálnych služieb sú ubytovaní v kaštieli, postavenom v roku 1700. V jeho priestoroch sa zriadil salón Csákyovcov, v ktorom môžu návštevníci spoznať históriu Spiša. Významným počinom pána Beňu bolo založenie Združenia sociálneho turizmu, ktorého členmi je v súčasnosti 5 Domovov sociálnych služieb (Batizovce, Spišské Podhradie, Spišský Štvrtok, Hertník, Hodkovce), reedukačný ústav (Spišský Hrhov) a Stredná odborná škola (Bijacovce). Tieto zariadenia sú umiestnené v historických kaštieloch a kláštoroch. Zahájením činnosti Združenia sociálneho turizmu nastala v Hodkovciach etapa stierania bariér medzi majoritnou spoločnosťou a prijímateľmi sociálnych služieb. Každoročne navštívi areál približne 1 300 turistov. Vytvorením podmienok sa klienti zapájajú do pracovnej terapie pri chove hospodárskych zvierat, do prác v skleníkoch, v ovocnom sade, pri údržbe zelene, do prác v bylinkovej záhrade, v remeselných dielňach. Taktiež pomáhajú pri prevádzke "mini ZOO" a zverinca s danielmi a muflónmi.

Ďalším medzníkom v činnosti pána Beňu bolo zriadenie predajne suvenírov v Spišskej Novej Vsi a Galérie netradičných umení. V týchto priestoroch sa nielenže predávajú suveníry vyrobené v ôsmich domovoch sociálnych služieb, ale sa aj konajú rôzne výstavy prác klientov s mentálnym postihnutím ako aj občanov so zdravotným postihnutím. Pán Beňa je zakladateľom Spišskej petanquovej ligy. V tejto lige klienti domovov sociálnych služieb (Žehra Hodkovce, Spišské Podhradie, Spišský Štvrtok, Spišská Nová Ves, Batizovce, Veľká Lomnica) súťažia a predvážajú svoje športové výkony. V septembri 2015 končí II. ročník tejto súťaže.

Záslužná je aj činnosť pána Beňu v komunálnej a regionálnej samospráve. Ako poslanec MsZ v Spišskej Novej Vsi pôsobil 20 rokov. Počas tohto obdobia zastával funkciu zástupcu primátora. V rokoch 1996 - 2000 ako prednosta OÚ Spišská Nová Ves prispel významnou mierou k rozvoju mesta a okresu. V roku 2000 v uvedenej funkcii, aj ako predseda krízového štábu okresu sa veľkou mierou zaslúžil pri náročných záchranných prácach pri požari v Slovenskom raji, za čo bol ocenený plakitou a ďakovným listom predsedu Národnej rady Slovenskej republiky a rezortným vyznamenaním Ministerstva poľnohospodárstva. V roku 2015 mu primátor mesta Spišská Nová Ves udelil Cenu primátora za záchranu a rozvoj ľudovej a hmotnej kultúry a remeselných tradícií v regióne Spiša.

Udelenie ocenenia „Cena Košického samosprávneho kraja“ v roku 2015 sa navrhuje Dr. Jurajovi Beňovi za jeho pôsobenie v miestnej, komunálnej a regionálnej samospráve, za významný podiel v sociálnom rozvoji, pri integrácii prijímateľov sociálnych služieb do sociálneho prostredia, ako aj rozvoji mesta Spišská Nová Ves a celého okresu, a neúnavnú starostlivosť o obyvateľov okresu.

2. JUDr. Ing. Jozef Konkoly, starosta obce Kechnec

JUDr. Ing. Jozef Konkoly od ukončenia štúdií v druhej polovici sedemdesiatych rokov pôsobil najprv v štátnej správe. Od apríla 1990 roku pôsobí v komunálnej samospráve, najprv vo funkcii predsedu Miestneho národného výboru v Seni, v tejto funkcii pôsobil do decembra 1990. V tom čase organizoval a zabezpečoval aj prvé demokratické voľby, v ktorých bol zvolený za starostu obce Kechnec. V uvedenej funkcii pôsobí až dodnes.

Počas výkonu funkcie starostu sa mu podarilo dosiahnuť pozoruhodné výsledky v oblasti zvyšovania životnej úrovne občanov žijúcich v katastrálnom území obce Kechnec s dopadom aj na okolité obce a celý región. Navrhovaný na ocenenie je autorom myšlienky vytvorenia priemyselného parku v katastrálnom území obce Kechnec a na území Slovenskej republiky, na zelenej lúke. Získal zahraničných a domácich investorov, ktorí sa etablovali v Priemyselnom parku Kechnec. Ako prvý sa etabloval investor z USA – firma MOLEX Slovakia a. s. Doposiaľ zahraniční a domáci investori vytvorili k 1. 1. 2015 nové priame pracovné príležitosti pre 3 500 zamestnancov a 10 000 nových, nepriamych pracovných miest vo forme subdodávateľov. K dnešnému dňu je v priemyselnom parku celkovo 14 zahraničných investorov z ôsmich krajín sveta a štyria domáci investori.

V období rokov 1996 až 2003 bol autorom, ako aj realizátorom, prvej myšlienky „priemyselného parku“ na území Slovenskej republiky. Myšlienka priemyselného parku sa stala skutočnosťou, postupne sa naplňovala a s odstupom času sa čoraz viac investorov z celého sveta etablovalo a etablojú sa v obci Kechnec. Jeho snaženie a aktivity sú známe aj v okolitých štátoch Európy a sveta.

Okrem myšlienky priemyselného parku rozvinul aj ucelenú koncepciu rozvoja miestnej samosprávy, ktorá zaručuje dôstojný život občanov. Povestná koncepcia garantuje zvyšovanie životnej úrovne občanov a garantuje istoty pre občanov rôznej vekovej generácie v rôznych sférach spoločenského života obce, vrátane vytvárania rôznorodých pracovných príležitostí a prílivu zahraničných a domácich investícií.

V roku 2000 úspešne ukončil štúdium na Univerzite Komenského v Bratislave na Právnickej fakulte, neskôr v roku 2005 mu bol priznaný titul „doktor práv“. Zároveň absolvoval štúdium aj na Strojníckej fakulte Technickej univerzity v Košiciach, ktoré ukončil v roku 2010 v študijnom odbore Environmentálne inžinierstvo priznaním titulu „inžinier“.

Pán Konkoly je nositeľom štátneho vyznamenania - Pribinov kríž III. triedy, ktoré mu udelil prezident Slovenskej republiky Ivan Gašparovič za mimoriadne zásluhy o sociálny rozvoj Slovenskej republiky a rozvoj v oblasti územnej samosprávy.

Udelenie ocenenia „Cena Košického samosprávneho kraja“ v roku 2015 sa navrhuje JUDr. Ing. Jozefovi Konkolyimu za mimoriadny podiel na rozvoji miestnej i regionálnej samosprávy, za dlhoročnú prácu zameranú na aktivity pri zakladaní priemyselného parku, komunitného centra a rozvoj obce Kechec.

3. Mgr. Monika Smolková, poslankyňa Európskeho parlamentu

V ostatných 15 rokoch je meno Mgr. Smolkovej spojené s pôsobením predovšetkým v samospráve v Košiciach - v Mestskej časti Košice – Dargovských hrdinov, najprv vo funkcii zástupkyne starostu a neskôr vo funkcii starostky. Od roku 2005 do roku 2009 pôsobila v regionálnej samospráve ako poslankyňa Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja. Od roku 2006 až do roku 2009 pôsobila ako poslankyňa Národnej rady Slovenskej republiky. Od roku 2009 zastupuje Slovenskú republiku ako poslankyňa v Európskom parlamente, kde pôsobí doteraz. Monika Smolková, ako jediná zástupkyňa východného Slovenska nezabúda popri svojej práci na návštevy miest a obcí v Košickom kraji. Zvlášť jej aktivity vnímajú a oceňujú obyvatelia v Sobraneckom okrese, ku ktorému má veľmi pozitívny vzťah. Už dlhodobo sa aktívne podieľa pri zveľaďovaní celého Sobraneckého regiónu. Neoceniteľná je i jej práca pri propagácii regiónu nielen na úrovni Slovenskej republiky, ale aj na pôde Európskeho parlamentu, kde v spolupráci s Košickým samosprávnym krajom propagovala Tokajskú oblasť, Tokajské víno a východniarske špeciality.

Sobranecký región sa vďaka poslankyni Európskeho parlamentu Mgr. Smolkovej podarilo zviditeľniť a spropagovať aj počas návštevy delegácie Výboru Európskeho parlamentu pre kultúru a vzdelávanie v Košiciach. Jej pozitívny vzťah a aktivity k Sobraneckému okresu je možné vnímať v rôznych oblastiach, či už ide o poľnohospodárstvo, školstvo, štátnu správu, vinárstvo a vinohradníctvo, cestovný ruch, vybudované alebo zrekonštruované plochy, ale aj mnoho ďalších oblastí. O jej skutočnom a úprimnom záujme svedčia všetky výjazdy a rokovania, ktoré počas ostatného obdobia absolvovala do najvýchodnejšieho okresného mesta Slovenska. Konkrétne mnohé kultúrne a športové podujatia, jarmoky, prednášky so študentmi stredných a vysokých škôl, stretnutia so seniormi, stretnutia so ženami pri príležitosti osláv MDŽ, stretnutia so starostami, ktorí sa združujú v rámci Sobraneckého regionálneho združenia samospráv a mnoho ďalších podujatí. Pani Monika Smolková si pri týchto stretnutiach našla vždy priestor na to, aby hovorila o výzvach, o nastavení v programových obdobiach v rámci projektov Európskej

únie a možnostiach, ako zlepšiť život občanom regiónu. Jej pričinením sa podarilo nielen udržať, ale aj vytvoriť mnoho nových pracovných príležitostí, podporiť zamestnanosť a prosperitu pre podnikateľov a obyvateľov celého Sobraneckého okresu. Vďaka Monike Smolkovej mnoho občanov Sobraneckého okresu sa na základe pozvania mohlo osobne presvedčiť, ako v skutočnosti funguje a zasadá Európsky parlament v Bruseli a Štrasburgu, kde ich pozvala na sponzorovanú návštevu.

Monika Smolková, ako poslankyňa Európskeho parlamentu, drží pomyselnú ochrannú ruku nad východom Slovenska, zvlášť nad Sobraneckým regiónom a svojou pracovitosťou, čestnosťou, húževnatosťou a dôslednosťou sa stala symbolom pre mnohých občanov.

Udelenie ocenenia „Ceny Košického samosprávneho kraja“ v roku 2015 sa navrhuje Mgr. Monike Smolkovej za jej podiel na rozvoji miestnej a regionálnej samosprávy, za propagáciu, zviditeľňovanie a zveľaďovanie Košického kraja, za spoluprácu zameranú na vytváranie nových pracovných príležitostí, podporu zamestnanosti a prosperitu pre podnikateľov a obyvateľov nielen v Sobraneckom okrese.

4. Štátne divadlo Košice

Štátne divadlo Košice vzniklo v roku 1945 pod názvom Východoslovenské národné divadlo. Pár mesiacov po definitívnom konci vojnových hrôz sa na divadelnej mape Slovenska objavila štátna kultúrna inštitúcia zriadená 3. júla 1945. V rokoch 1946 – 1955 nieslo názov Národné divadlo v Košiciach a od roku 1955 sa etablovalo ako Štátne divadlo Košice. Pod týmto názvom, s výnimkou trojročného obdobia experimentu so zlúčením košického a prešovského divadla v rokoch 1996 – 1998, pôsobí dodnes ako jedno z dvoch trojsúborových divadiel na Slovensku. Už pri vzniku divadla vychádzal zakladajúci riaditeľ Janko Borodáč zo štruktúry Slovenského národného divadla. Preto od začiatku počítal s integritou umeleckej tvorby troch súborov: činohry, opery / operety a baletu.

Prvou premiérou divadla bola 15. septembra 1945 hra Ivana Stodolu Marina Havranová v réžii Andreja Chmelka. Operný súbor ako svoju prvú premiéru uviedol už 6. októbra operetu Oskara Nedbala Poľská krv, ďalšou bola 1. decembra 1945 opera La Traviata Giuseppe Verdiho. Vznikol aj baletný súbor, ktorý spočiatku slúžil ako spoluúčinkujúci v operných a operetných predstaveniach a prvú samostatnú premiéru uviedol v roku 1947. Boli to balety Sylfidy, Morská panna a Polovecké tance.

Za 70 rokov existencie uviedlo Štátne divadlo Košice do konca sezóny 2014/2015 spolu 933 premiér rôznych divadelných žánrov z toho 526 činoherných premiér vrátane niekoľkých muzikálov, 209 operných premiér, 79 operetných premiér a 119 baletných premiér.

Umelecký vývin činohry Štátneho divadla v Košiciach doteraz najvýraznejšie ovplyvnil režisér Janko Borodáč. V Košiciach zrežisoval 24 hier, polovicu z nich tvorili tituly zo slovenskej a ruskej klasiky. Borodáčovo cieľavedomé formovanie súboru v duchu realistických režijných metód zanechalo na hereckej tvorbe jeho členov trvalú stopu. A režiséri, ktorí v Košiciach dlhé obdobie pôsobili po Borodáčovom odchode, boli tiež jeho priamymi žiakmi alebo vyrástli pod jeho pedagogickým a umeleckým vplyvom. V košickom divadle pôsobilo a pôsobí mnoho umelcov, ktorí získali uznanie a ocenenia aj na iných pódioch, boli úspešní vo filme, divadle i dabingu.

Model trojsúborového divadla je sám osebe špecifickým, podľa slov súčasného riaditeľa divadla Petra Himiča je to však aj výhoda, ktorá umožňuje, napríklad v syntetických žánroch, flexibilitnú spoluprácu. Špecifikum každého divadla sa prejavuje v ľuďoch. V ich kvalite, práci, talente,

výsledkoch. Ak divadlo disponuje takýmito ľuďmi, vytvára si svoje špecifiká: hereckými osobnosťami, režisérskymi koncepciami, dramaturgickými prístupmi, scénografickými poetikami, výnimočnými hudobnými naštudovaniami, choreografickou školou.

Súčasná budova Štátneho divadla Košice je historickou stavbou. Patrí k významným kultúrnym pamiatkam mesta a zároveň je dôležitou dominantou historického jadra Košíc. Budova z roku 1899, ktorá je dielom architekta Adolfa Langa sa zaraďuje aj medzi najkrajšie divadelné budovy v Európe. V súčasnosti košická divadelná budova nesie meno jedného z popredných slovenských divadelníkov - meno režiséra Janka Borodáča, ktorého v roku 1945 poverili organizačným a umeleckým vybudovaním profesionálneho divadla v Košiciach. V súčasnosti je košická činohra v období konsolidácie po predchádzajúcich reorganizáciách. K dispozícii má pre tento účel hneď dve scény – okrem hlavnej v historickej budove divadla aj scénu v bývalom štúdiu Smer.

Udelenie ocenenia „Ceny Košického samosprávneho kraja“ v roku 2015 sa navrhuje Štátnemu divadlu Košice pri príležitosti 70. výročia vzniku za profesionálne rozvíjanie divadelnej tradície, udržiavanie špičkovej úrovne činohry, opery i baletu a šírenie dobrého mena Košického kraja.

5. Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a. s.

Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb, a. s. poskytuje kompletnú ambulantnú a lôžkovú zdravotnú starostlivosť, vrátane dispenzárnej, konziliárnej, diagnostickej a liečebno-preventívnej starostlivosti pre pacientov s postihnutím kardiovaskulárneho systému predovšetkým pre pacientov z východoslovenského regiónu. Svojím technickým a personálnym vybavením poskytuje kvalitnú zdravotnú starostlivosť v celoeurópskom meradle a má prvenstvo v zavedení niekoľkých desiatok nových vyšetrovacích a liečebných metód v rámci Slovenskej republiky. Je štátnou akciovou spoločnosťou a jeho jediným akcionárom je Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky. Tvoria ho 4 kliniky – Klinika cievnej chirurgie, Klinika srdcovej chirurgie, Klinika kardiológie a Klinika anesteziológie a intenzívnej medicíny. Zároveň ústav prevádzkuje aj zariadenie biomedicínskeho výskumu a je zároveň poskytovateľom lekárenskej starostlivosti. Je tiež výučbovou základňou Lekárskej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach pre slovenských i zahraničných študentov. Spolupracuje so vzdelávacími inštitúciami, ktoré poskytujú stredoškolské, vysokoškolské a ďalšie vzdelanie zdravotníckych pracovníkov. Organizujú sa v ňom odborné školenia a absolvujú sa stáže lekárov v rámci špecializačných príprav a kontinuálneho medicínskeho vzdelávania. História modernej liečby kardiovaskulárnych chorôb na Triede SNP 1 v Košiciach sa začala písať v roku 1981, keď bolo v rámci otvorenia prevádzky novej fakultnej nemocnice zriadené najväčšie oddelenie intenzívnej starostlivosti s 18-timi monitorovanými lôžkami v bývalom Československu. Toto sa v roku 1996 stalo základom Kardiologického oddelenia v rámci novovzniknutého Kardiocentra, ktoré bolo v októbri 1997 skompletizované pričlenením Kardiochirurgického oddelenia. Prvého januára 2003 bol zriadený Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky Východoslovenský ústav srdcových chorôb v Košiciach. Ekonomické a právne osamostatnenie bolo rozhodujúcim impulzom pre rýchly rozvoj špecializovanej starostlivosti pre pacientov s kardiovaskulárnym ochorením. V januári 2005 doplnením angiochirurgického pracoviska sa činnosť ústavu rozšírila i o starostlivosť o pacientov s cievnyimi ochoreniami, čo prinieslo zmenu názvu. Nárast výkonov a potreba užšej špecializácie si v priebehu roka 2005 vyžiadali transformáciu Arytmologickej jednotky Kardiologického oddelenia na samostatné Arytmologické oddelenie a v tom istom roku vzniklo i samostatné Oddelenie anesteziológie a intenzívnej medicíny, ktoré dovtedy tvorilo

súčasť kardiochirurgie. Veľkým míľnikom v histórii ústavu bol január 2006, kedy vznikla akciová spoločnosť Východoslovenský ústav srdcových a cievnych chorôb. Od roku 2007 sa oddelenia postupne transformovali na kliniky. V roku 2009 sa presťahoval do priestorov novej budovy na Ondavskej ulici č. 8, čím sa významne zlepšili podmienky pre pacientov, zdravotnícky personál a študentov. Navýšenie počtu lôžok a kľúčových zariadení (operačné sály, angiografy, ultrazvuky) zásadným spôsobom prispeli k lepšej dostupnosti akútnej a efektívnej liečby kardiovaskulárnych ochorení v regióne Košického a Prešovského kraja. V rámci Kliniky cievnej chirurgie v máji 2008 sa vytvorila Jednotka intervenčnej a vaskulárnej angiológie so 6 lôžkami.

Udelenie ocenenia „Cena Košického samosprávneho kraja“ v roku 2015 sa navrhuje Východoslovenskému ústavu srdcových a cievnych chorôb, a. s. za výrazný rozvoj v rámci poskytovania kompletnej zdravotnej starostlivosti a za významné zlepšenie podmienok v oblasti činnosti lôžkovej, ambulantnej dispenzárnej, konziliárnej, diagnostickej a liečebno-preventívnej, so zameraním na pacientov s postihnutím kardiovaskulárneho systému z východoslovenského regiónu.

Košice 15. 10. 2015